

Bilaga 2

Utbildningsbok för Subspecialisering i Reproduktionsmedicin

Svensk Förening för Obstetrik och Gynekologi (SFOG)

The European Board and College of Obstetrics and Gynaecology (EBCOG)

The European Society of Human Reproduction and Embryology (ESHRE)

Efternamn och tilltalsnamn på läkaren under subspecialisering:

.....

Utbildningsperiodens början och slut:

.....(år må dag) - .....(år må dag)

Namn och adress på klinik:

År:

År:

Extra år:

UTBILDNINGSPROGRAMMETS INNEHÅLL

1 Definition

Subspecialist i reproduktionsmedicin är specialist i obstetrik och gynekologi och har teoretisk och praktisk utbildning i:

- medicinsk och kirurgisk handläggning av infertilitet.
- reproduktionsfysiologi, endokrinologi och genetik.

En allsidig handläggning av dessa problem innefattar diagnostiska, terapeutiska åtgärder och uppföljning av resultaten.

Under utbildningsperioden i reproduktionsmedicin ingår inte utbildning i annan subspecialitet.

2 Syfte

Syftet är att kvalitetssäkra utbildningen och därmed att förbättra vården av patienter med reproduktionsstörningar.

3 Mål för utbildningen

Att utbilda subspecialisten till att:

- kunna inhämta kunskaper om handläggning, utbildning och resultatuppföljning.
- kunna koordinera och främja samarbeten för att organisera vården.
- kunna delta i forskning och utveckling inom subspecialiteten.

4 Organisation

- Antalet utbildningsplatser ska regleras av verksamhetscheferna vid landets kvinnokliniker i samråd med SFOG för att tillförsäkra tillräcklig expertkunskap.
- Utbildningsprogrammet ska genomföras vid en multidisciplinär enhet och organiseras av en subspecialist i reproduktionsmedicin.
- Utbildningsenheten ska tillämpa riktlinjer och program som är evidensbaserade.
- Utbildningen till subspecialist i reproduktionsmedicin behöver inte innebära engagemang enbart inom detta ämnesområde.

5 Tillvägagångssätt

5.1 Inträdeskrav:

- Av Socialstyrelsen godkänd specialistkompetens inom obstetrik och gynekologi.
- Tillgång till en godkänd utbildningstjänst.

5.2 Varje läkare inom utbildningen till subspecialist måste ha en utsedd handledare.

5.3 Antalet utbildningsplatser ska baseras på rikets behov av subspecialister inom reproduktionsmedicin, antalet möjliga utbildningstjänster och ekonomiska förutsättningar för utbildningen.

5.4 Läkare under subspecialistutbildning ska delta i alla kliniska aktiviteter, såväl inom öppen som sluten vård. Läkaren ska också delta i utbildningsaktiviteter, inklusive utbildning av andra kategorier av vårdpersonal. Deltagande i uppföljning av resultat, klinisk eller grundforskning är av största vikt.

5.5 Utbildningstjänstens utformning måste vara i överensstämmelse med svensk arbetslagstiftning.

5.6 Utbildningens längd ska vara minst **två år** motsvarande heltid i ett godkänt utbildningsprogram och ska täcka kliniska och forskningsaspekter av följande områden:

- Reproduktionskirurgi
- Endokrinologi
- Andrologi
- Ultraljudsdiagnostik
- Reproduktionsbiologi
- Embryologi
- Genetik
- Rådgivning och psykologi
- Antikonception

5.7 Utbildningen ska genomgående vara strukturerad enligt en utbildningsplan med klart definierade mål som ska nås efter specificerade tidsintervall. En utbildningsplan ska utformas i samråd med läkaren under

utbildning vid början av varje placering och förloppet ska regelbundet kontrolleras och dokumenteras i en utbildningsbok.

- 5.8 Läkare under utbildning kan fullfölja en del av utbildningen på enheter som är godkända av SFOG efter rekommendation från den utbildande enheten.

6. Utvärdering av utbildningen

- 6.1 SFOG/EBCOG/ESHRE ansvarar för att utfärda enskilda enheters och handledares tillstånd till utbildning och ett sådant tillstånd kan dras tillbaka.
- 6.2 Tillstånd för institutioner, kliniker och grupper av kliniker att bli utbildningsenheter ska baseras på
- Årlig statistik
  - Interna kvalitetskontroller och resultat
  - Organiserade undervisningstillfällen
  - Tillgängligheten av:
    - Multidisciplinärt team regelmässigt engagerad i vården avseende reproduktionsmedicin
    - Personal utbildad och utbildad för laborativt arbete inom ART
    - Ultraljudsenhet
    - Frivilligt: Enhet för Genetik och enhet för Urologi.
    - Minimikrav avseende aktivitet:
      - 100 nya infertilitetsfall per år för en första läkare under subspecialisering och 60 till för en andra är minimiantalet, som krävs för att tillgodose vårdkvalitet, utbildning och forskning.
      - Ett utbildningscentrum kan bestå av ett samarbete mellan två eller flera enheter.
- 6.3 Examination av den blivande subspecialisten utförs av en examinationskommitté utsedd av SFOG och grundas på:
- Deltagande i kurser i reproduktionsmedicin, godkända av SFOG eller EBCOG eller rekommenderade av ESHRE
  - Ifylld Utbildningsbok.
  - Refereegranskade publikationer.
- 6.4 Efter utbildningens avslutande ska läkaren som genomgått subspecialisering oberoende, säkert och lege artis kunna utföra relevanta diagnostiska och terapeutiska procedurer.
- 6.5 En representant från EBCOG:s efterutbildningsprogram kan delta som observatör i den nationella examinationskommittén.
- 6.6 Om ett utbildningscentrum för subspecialisering i reproduktionsmedicin så önskar, kan ett utvärderingsbesök begäras från EBCOG/ESHRE.

MÅL FÖR FÖRSTA ÅRETS UTBILDNING

Beskrivning av vad som förväntas när det gäller kunskaper, tekniska färdigheter och fullgjorda åtaganden under utbildningens första år. Sammanställd av läkaren under subspecialisering tillsammans med handledaren.

Ska ifyllas i början av utbildningens första år.

År: 20..... - 20.....

Kunskapsområden:

Tekniska färdigheter:

Åtaganden:

Datum:

Handledare:

Underskrifter : Handledare:

Läkaren under subspecialisering:

MÅL FÖR ANDRA ÅRETS UTBILDNING

Beskrivning av vad som förväntas när det gäller kunskaper, tekniska färdigheter och fullgjorda åtaganden under utbildningens andra år. Sammanställd av läkaren under subspecialisering tillsammans med handledaren.

Ska ifyllas i början av utbildningens första år.

År: 20..... - 20.....

Kunskapsområden:

Tekniska färdigheter:

Åtaganden:

Datum:

Handledare:

Underskrifter : Handledare:

Läkaren under subspecialisering:

MÅL FÖR UTBILDNINGENS TILLÄGGSÅR

Beskrivning av vad som förväntas när det gäller kunskaper, tekniska färdigheter och fullgjorda åtaganden under utbildningens tilläggsår. Sammanställd av läkaren under subspecialisering tillsammans med handledaren.

Ska ifyllas i början av utbildningens första år.

År: 20..... - 20.....

Kunskapsområden:

Tekniska färdigheter:

Åtaganden:

Datum:

Handledare:

Underskrifter : Handledare:

Läkaren under subspecialisering:

UTVÄRDERING AV KLINISKA OCH TEKNISKA FÄRDIGHETER

Varje mål i enlighet med rekommendation från EBCOG och ESHRE avseende utbildning och bedömning har en förväntad kompetensnivå, som måste uppnås. Denna kompetensnivå indelas från observation (nivå 1) till oberoende utförande (nivå 4 eller 5).

När det gäller vissa mål krävs inte att läkaren under subspecialisering når nivå 5 (oberoende). Dessa markeras med svarta rutor.

När kompetensnivån är uppfylld signerar handledare/utbildare.

SCORING SYSTEM:

- 1: Passivt medverkande, assistans
- 2: Behöver mycket handledning.
- 3: Förmår att utföra proceduren under viss handledning.
- 4: Förmår att utföra proceduren utan handledning
- 5: Kan handleda och lära ut proceduren.

Det allmänna målet är att nå åtminstone nivå 4.

BEDÖMNING AV INFERTILA PAR

Mål	Förväntad kompetensnivå Läkaren under subspecialisering prickar av					Utbildare signerar när kompetensnivån har uppnåtts	
	1	2	3	4	5	Signatur	Datum
Klinisk diagnostisk förmåga							
Utvärdering av laboratorietest och andra undersökningar							
Förskrivning av läkemedel							
Val av ART- metod							

Signatur för att konfirmera slutförandet av modulen:

Signatur:

Datum:

Sjukhus:

MEDICINSKA PROCEDURER

Mål	Förväntad kompetensnivå Läkaren under subspecialisering prickar av					Utbildare signerar när kompetensnivån har uppnåtts	
	1	2	3	4	5	Signatur	Datum
Ovulationsinduktion							
Ovulationsstimulering inför ART							
Intrauterin insemination							
Embryotransfer							
Rådgivning							
Behandling av överstimuleringsyndrom							

Signatur för att konfirmera slutförandet av modulen:

Signatur:

Datum:

Sjukhus:

ULTRALJUD INOM REPRODUKTIV MEDICIN

Mål Utföra ultraljudsundersökning för att fastställa	Förväntad kompetensnivå Läkaren under subspecialisering prickar av					Utbildare signerar när kompetensnivån har uppnåtts	
	1	2	3	4	5	Signatur	Datum
Normal och onormal bäckenanatomi • Uterus • Ovarier • Äggledare							
Ovulationsstimulering							
OPU							
Uterusmissbildningar							
Endometriosis							
Extrauterin graviditet							
Testis och epidydimis							
Manlig endorektalt ultraljud							

Signatur för att konfirmera slutförandet av modulen:

Signatur:

Datum:

Sjukhus:

LABORATORIEPROCEDURER

Mål	Förväntad kompetensnivå Läkaren under subspecialisering prickar av					Utbildare signerar när kompetensnivån har uppnåtts	
	1	2	3	4	5	Signatur	Datum
Bedömning av semen							
IVF							
ICSI							
Frysning av spermier							
Frysning av embryon							

Signatur för att konfirmera slutförandet av modulen:

Signatur:

Datum:

Sjukhus:

KIRURGISKA PROCEDURER

Mål	Förväntad kompetensnivå Läkaren under subspecialisering prickar av					Utbildare signerar när kompetensnivån har uppnåtts	
	1	2	3	4	5	Signatur	Datum
Diagnostiska laparoskopier							
Mindre laparoskopiska ingrepp: extrauterina graviditeter, ovariecystor, ovarian drilling							
Laparoskopisk infertilitetskirurgi: fimbrioplastik, adherenslösning							
Diagnostisk hysteroskopi							
Enkla hysteroskopiska ingrepp: (t ex polypextraktion)							
Laparotomi: salpingektomi, oophorectomi, ovarialcystenukleation							
Laparotomi: myomenukleation							
Transvaginal ultraljudsledd OPU							
Ultraljudsledd ovarialcystaspiration							
Aspiration i fossa douglasi							
Testikelbiopsi							
Aspiration av epididymala spermier							

Signatur för att konfirmera slutförandet av modulen:

Signatur:

Datum:

Sjukhus:

ANTAL PROCEDURER UTFÖRDA UNDER UTBILDNINGEN SOM KIRURG

Procedur	År 0*	År 1	År 2	År 3	Totalt
Diagnostiska laparoskopier					
Mindre laparoskopiska ingrepp: extrauterina graviditeter, ovariecystor, ovarian drilling					
Laparoskopisk infertilitetskirurgi: fimbrioplastik, adherenslösning					
Större laparoskopiska ingrepp: myomenukleation, avancerad endometrios, hemihysterektomi					
Diagnostisk hysteroskopi					
Enkla hysteroskopiska ingrepp: (t ex polypextraktion)					
Hysteroskopisk behandling av fibrom, synekier, uterussept					
Kirurgisk behandling av vaginalsept					
Laparotomi: salpingektomi, oophorectomi, ovarialcystenukleation					
Laparotomi: myomenukleation					
Embryoreduktion					
Transvaginal ultraljudsledd OPU					
Ultraljudsledd ovarialcystaspiration					
Aspiration i fossa douglasi					

Testikelbiopsi					
Finnålsaspiration					
Aspiration av epididymala spermier					
Ovulationsinduktion					
Ovulationsstimulering inför ART					
Intrauterin insemination					
Embryotransfer					
Behandling av överstimuleringsyndrom					

* Förkunskaper från tiden före läkaren påbörjat utbildningsprogrammet

Datum och signatur av läkaren under subspecialisering:

KUMULATIV LISTA PÅ VETENSKAPLIGA MÖTEN OCH
KURSER DÄR LÄKAREN UNDER SUBSPECIALISERING
DELTAGIT

Exempel : Joint Meeting of the South-East Gynaecological Society and the
Flemish Society of Obstetrics and Gynaecology, Bruges, Belgium,
10.10.1999. Theme : "Endometriosis".

Antalet i listan är inte begränsat

1.

2.

3.

4.

5.

KUMULATIV LISTA PÅ ABSTRACT PRESENTERADE VID VETENSKAPLIGA MÖTEN¹

(Krav på ett abstract som försteförfattare)

Exempel: R. LEGAS : "Severe auto-immune dermatologic complications during pregnancy." Poster. Symposium "Pregnancy and the immune system", Besançon, France, 17-18.06.2000.

Antalet i listan är inte begränsat

1.

2.

3.

4.

5.

¹ Abstracts ska medfölja.

KUMULATIV LISTA PÅ REFEREEGRANSKADE ARTIKLAR PUBLICERADE I VETENSKAPLIGA TIDSKRIFTER ²

(Krav på en artikel som försteförfattare)

Antalet i listan är inte begränsat

1.

2.

3.

4.

5.

² Publicerade artiklar ska medfölja.

OPERATIONSBERÄTTELSE

Läkaren under subspecialisering ska ha kopior på operationsberättelser där han/hon deltagit, i en särskild pärm.